

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12

Το παλιό πολίτευμα της Αθήνας

Λένε ότι ο Θησέας παρακίνησε τους κατοίκους της Αττικής να εγκατασταθούν στην Αθήνα. Τελευταίος βασιλιάς ήταν ο Κόδρος. Μετά από αυτόν κυβέρνησαν οι άριστοι, οι οποίοι, για να ησυχάσει ο τόπος από τις διαμαρτυρίες των πολιτών, ανέθεσαν στο Δράκοντα να καταγράψει τους νόμους.

τα Παναθήναια: η πιο λαμπρή γιορτή της Αθήνας που γινόταν για να τιμηθεί η απόφαση των κατοίκων της Αττικής να εγκατασταθούν στην Αθήνα.

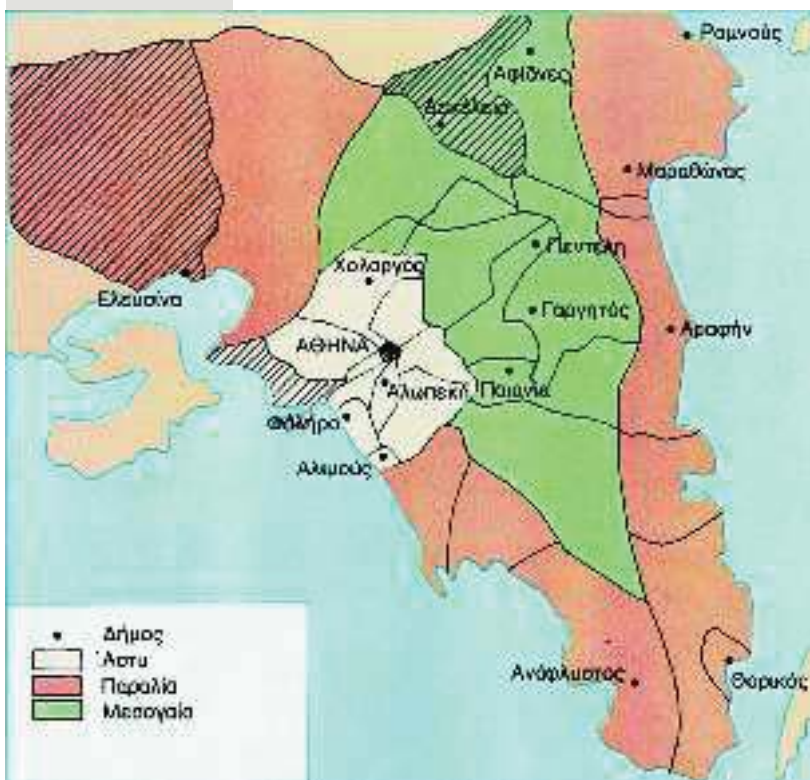
Οι παλιοί κάτοικοι της Αττικής δε ζούσαν όλοι σ' ένα μέρος. Μερικοί κατοικούσαν στις ορεινές περιοχές, ενώ οι περισσότεροι είχαν εγκατασταθεί στις μικρές εύφορες πεδιάδες και στην παραλία.

Εκείνος που τους παρακίνησε να συγκεντρωθούν και να κατοικήσουν όλοι μαζί ήταν ο ξακουστός βασιλιάς Θησέας. Έτσι άρχισε σιγά σιγά γύρω από την Ακρόπολη να δημιουργείται η Αθήνα. Για να θυμούνται μάλιστα οι Αθηναίοι αυτό το γεγονός, γιόρταζαν τα Παναθήναια, την πιο μεγάλη γιορτή τους.

Αργότερα, οι Δωριείς που είχαν εγκατασταθεί στην Πελοπόννησο, θέλησαν να καταλάβουν την Αθήνα. Για να είναι μάλιστα πιο σίγουροι ότι θα τα καταφέρουν, ρώτησαν το μαντείο των Δελφών. Το μαντείο απάντησε ότι θα πετύχαιναν το σκοπό τους, αν δε σκοτωνόταν ο βασιλιάς

της Αθήνας. Μόλις το έμαθε ο βασιλιάς της Αθήνας, ο Κόδρος, ντύθηκε βιαστικά με ρούχα χωρικού και τράβηξε για το στρατόπεδο των Δωριέων. Εκεί συνάντησε δυο στρατιώτες και τους επιτέθηκε. Αυτοί όμως αμύνθηκαν και κατάφεραν να τον σκοτώσουν. Την άλλη μέρα οι Αθηναίοι ζήτησαν να θάψουν το νεκρό βασιλιά τους. Τότε οι Δωριείς κατάλαβαν τι λάθος είχαν κάνει. Η Αθήνα όμως είχε σωθεί.

Μετά τον Κόδρο, οι Αθηναίοι δεν έκαναν άλλο βασιλιά. Την εξουσία πήραν οι ευ-

1. Το κράτος της Αθήνας

γενείς και το πολίτευμα έγινε αριστοκρατικό.

Το έδαφος όμως της Αττικής ήταν φτωχό και δεν έφτανε να θρέψει τους κατοίκους. Πολλοί ήταν χρεωμένοι και διαμαρτύρονταν. Στο δικαστήριο που πήγαιναν δεν έβρισκαν δίκιο, γιατί οι νόμοι ήταν άγραφοι και οι δικαστές ευγενείς. Για να σταματήσει η αναστάτωση, οι ευγενείς ανέθεσαν στο Δράκοντα να γράψει τους νόμους (624 π. Χ.). Οι νόμοι όμως του Δράκοντα ήταν τόσο σκληροί, που κάποιοι είπαν ότι ήταν γραμμένοι με αίμα.

παράθεμα 1 **Ο Θησέας και ο συνοικισμός**

Ο Θησέας μετά το θάνατο του πατέρα του, του Αιγέα, έβαλε στο μυαλό του ένα μεγάλο και σπουδαίο έργο: να ενώσει τους κατοίκους όλης της Αττικής σε μία πόλη. Μέχρι τότε οι κάτοικοι της Αττικής ήταν σκορπισμένοι σε μικρά χωριά, μάλωναν μεταξύ τους και δεν ενδιαφέρονταν για το κοινό καλό. Ο Θησέας κατάφερε να πείσει γρήγορα τους φτωχούς και πιο δύσκολα τους πλούσιους και δυνατούς. Έτσι ίδρυσε την πόλη της Αθήνας και όρισε και μια κοινή γιορτή για όλους, τα Παναθήναια.

Πλούταρχος, Θησέας, 24 (διασκευή)

2. Ο Θησέας

παράθεμα 2 **Οι δρακόντειοι νόμοι**

Ο Δράκοντας όρισε για όλα τα αδικήματα μια τιμωρία, το θάνατο. Όσοι κατηγορούνταν για τεμπελιά, τιμωρούνταν με θάνατο. Επίσης και αυτούς που έκλεβαν φρούτα ή λαχανικά τους τιμωρούσαν το ίδιο αυστηρά, όπως εκείνους που είχαν σκοτώσει. Γι' αυτό ο Δημάδης πολύ σωστά είπε ότι ο Δράκοντας έγραψε τους νόμους του με αίμα και όχι με μελάνι. Μάλιστα ρώτησαν και τον ίδιο γιατί όρισε ως τιμωρία για όλα σχεδόν τα αδικήματα το θάνατο. Εκείνος τότε απάντησε ότι τα μικρά αδικήματα αξίζουν αυτή την τιμωρία, για τα μεγάλα όμως δεν υπάρχει μεγαλύτερη τιμωρία από αυτήν.

Πλούταρχος, Σόλωνας, 17 (διασκευή)

3. Οι νόμοι του Δράκοντα ήταν χαραγμένοι σε μαρμάρινες πλάκες.

1. Πώς χαρακτηρίζεις την πράξη του Κόδρου ;
2. Νομίζεις ότι οι Αθηναίοι ήταν ευχαριστημένοι με τους νόμους του Δράκοντα ;